

מקום לעצמי

"מערכת המדפים" הזאת מסמלת את משפטי התורה. ע"י כללי המשפט ניתן לכל אחד להתפתח בתחומו תוך עזרה לזולת בלי שיפגעו אחד בשני – אמנם החלות נעשו בצורה המיועדת אחת לתמוך בחברתה, אך הקשות שהיו ביניהן שמרו על החלות פן יזיקו אחת לשניה. אסור שהלכידות והאחוה שנדרשות שיהיו בין אדם לחבירו יבואו על חשבון הפרט.

לפני מספר שנים הגיע יהודי להגר"ח קנייבסקי זצוק"ל וסיפר לו כי הוא מגדל דבורים. בסמוך לבית הגידול קיים מפעל ענק לגלידות, יום אחד סיפר היהודי, באותו המפעל קרתה תקלה ומיכל ענק של גלידה התנתק ממקומו וכל תכולתו נשפכה. כמות הגלידה הנוזלית שהייתה במיכל הייתה כזאת גדולה שהיא החלה לנזול מתחת לדלתות המפעל אל השטח שמחוצה לו. "הדבורים אוהבות מתוק" אמר היהודי לרב קנייבסקי, "הן נמשכו אחר ריח הגלידה וזללו ממנה, עכשיו כשהוצאנו את הדבש מהכוורות, גילינו שלדבש יש טעם של גלידה, ורציתי לשאול את הרב אם הדבש נחשב חלבי או לא".

למרות שכאן לכאורה לא נגרם נזק, הסיפור מזכיר מאד את הסוגיה בפרק שני במסכת בבא בתרא, שם מדובר על גידול דבורים ושדה חרדל שאומרת הגמרא שעל מנת שאחד לא יפגע בשני עליהם להתרחק זה מזה. לכל יחיד ויחיד יש את המקום שלו, ולמרות שהוא מחויב לדאוג ולעזור לזולת אין לשני היתר לפגוע בו, ולו אין שום היתר לפגוע בשני. לא כמו אלכסנדר מוקדון, התורה לימדה אותנו לעשות משפטי צדק שעל ידם כל אחד יכול להתפתח בתחומו, לגדול במקומו, תוך עזרה לזולת בלי שיפגע הוא באחר או שהאחר יפגע בו.

אך זהו כאמור פרט אחד בלבד שמלמד אותנו השולחן, שכן בשולחן כלולים כל מרכיבי החיים היהודיים: החוקים, המצוות, המשפטים והעבודה, כי רק על שולחן שבנוי בתבנית כזאת, רק על שולחן כזה, ובשביל שולחן כזה, נעשה לחמך לחם שאתה יכול לאכול ממנו וליהנות מאכילתו בידיעה שהיא נעשית לרצון ה'.

המאמר עובד מתוך השיחה "כלים לחיים" – בשיחה מובא בהרחבה הלימוד על כל כלי ויישומו בחיינו. אז איך במבט על הכלים אנחנו יכולים לשפר את לימוד התורה, את עבודת ה' ואפילו את חיי היום-יום שלנו?

הגמרא מביאה סיפור מאחד ממסעותיו של אלכסנדר מוקדון, במסע הזה הוא פגש במלך קציא, הוא ביקש מהמלך ללמוד איך הם דנים בממלכתו. המלך הסכים ואמר לאלכסנדר לשבת לצידו בזמן שהוא יושב על כס המשפט.

הגיעו שני בעלי דין, אחד קנה מהשני קרקע ולאחר הקניה גילה בתוך הקקע תיבת אוצר. הלוקח טעם שקרקע קנה ומטמון לא קנה ורצה להחזיר את התיבה למוכר. אך המוכר טען מנגד כי קרקע וכל אשר בה מכר. שאל המלך את הלוקח אם יש לו בת, ענה לו שכן, ואז פנה המלך למוכר ושאל אם יש לו בן, גם הלה השיב לו בחיוב. "אם כן" אמר המלך "השיאו אותם אחד לשני ותנו להם את המטמון".

כאשר עזבו בעלי הדין את המקום, צחק אלכסנדר צחוק גדול ואמר למלך: "אני הייתי הורג את שניהם ולוקח את המטמון לאוצר המלכות".

בפרשת תרומה שם מצווה הקב"ה "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", מהפסוק עצמו כבר עולה תמיהה, שכן היה אמור להיות כתוב "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכו", ואמנם כבר הסבירו חכמינו כי הכוונה היא שהקב"ה ישכון בתוך עם ישראל ולכן הפסוק מסתיים בלשון רבים, אך הרש"ר הירש שואל: אם הכוונה היא להשכין את השכינה במקדש כמו שמוכן בקריאה ראשונה של הפסוק, למה כתוב בתוכם, ואם הכוונה היא כפירוש חכמינו להשרות שכינה בעם ישראל, אם כן למה צריך מקדש?

אומר הרש"ר הירש שהמקדש אכן נבנה כמקום להשראת השכינה, אך הקמת השמכן אינה התכלית, אלא תכליתו היא יצירת קירבה בין הקב"ה לעם ישראל, וכמקום שנבנה להשראת השכינה, המשכן וכליו מהווים לנו דוגמא איך נהיה ראויים בעצמנו להשראת השכינה בכל תחומי חיינו.

השולחן מייצג את החיים החומריים של האדם, ממבנה השולחן וחומריו אפשר ללמוד על הצורה שבה החיים החומריים צריכים להיראות, על מנת שתשרה בהם שכינה. אחד מהפרטים הבולטים במראה השולחן הן הקשות - שני עמודים שעמדו לצדי השולחן ובהם הונחו המנקות שהן כעין מדפים שבאו להפריד בין לחם אחד לשני כדי למנוע מהם להשבר או להתעפש.

כלים לחיים

שיחה מרתקת מהרב מנחם ריביץ

בקרן 0733-578-562 או במייל 4663MR@GMAIL.COM

מה מלמדים אותנו כלי המשכן?
איך במבט אחר נשפר את עבודת ה' שלנו?

לפרטים והזמנה:

בס"ד